

§ 23 Nya riktlinjer för ledsagning och ledsagarservice

svar på remiss från kommunstyrelsen

Stadsdelsnämndens beslut

1. Stadsdelsnämnden besvarar remissen med förvaltningens tjänsteutlåtande.
2. Stadsdelsnämnden anför därutöver följande:

Nämnden välkomnar förslaget att den som beviljats ledsagning kan använda timmarna mera flexibelt och att flexibiliteten även ska gälla för ersättning för ledsagarens omkostnader i samband med ledsagningen. Den enskilda brukarens behov ska alltid vara i fokus och det är orimligt att beviljade insatser som inte kan verkställas under en kalendermånad ska gå förlorade. Vi välkomnar att man räknar timmarna och ersättningen till ledsagaren inom en tremånadersperiod i stället.

Reformen medför vissa kostnader samt ökad administration.

Nämnden utgår ifrån att vi kommer att få ersättning för ökade kostnader för att den föreslagna ändringen inte ska behöva sparas in på annat håll. Det är även viktigt att administrationen kring det nya mera flexibla systemet görs så enkel som möjligt.

Ärendet

Stadsdelsförvaltningen hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 19 april 2018, dnr 1.5.1.-181-2018.

De förändringar som socialnämnden föreslår har sin utgångspunkt i uppdraget i budgeten och baseras på gällande lagar, föreskrifter och allmänna råd samt på domar som bidragit till praxis inom området.

Förslag till beslut

Ordförande Arvid Vikman m.fl. (S), Anders Ödmark m.fl. (MP) och Reijo Kittilä (V) föreslog att nämnden skulle besluta enligt ett gemensamt förslag från Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänsterpartiet.

Maria Johansson m.fl. (L) och Ian Lauritzen m.fl. (M) föreslog att nämnden skulle besluta enligt ett förslag från Liberalerna och Moderaterna. Kristin Jacobsson (C) instämde i förslaget i form av ersättaryttrande.

Beslutsgång

Ordföranden ställde förslagen mot varandra och fann att nämnden hade beslutat enligt det gemensamma förslaget från Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänsterpartiet.

Reservation

Maria Johansson m.fl. (L) och Ian Lauritzen m.fl. (M) reserverade sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag. Kristin Jacobsson (C) instämde i reservationen i form av ersättaryttrande.

Att som svar på remissen ange följande.

Ledsagning och ledsagarservice är en avgörande insats för att personer med nedsatt syn och andra funktionsnedsättningar ska kunna leva sina liv på samma villkor som andra. Liberalerna har länge efterlyst ett bättre fungerande regelverk för ledsagning.

Lagstiftning, förarbeten och rättspraxis kring ledsagning bygger ytterst på att syftet med insatsen är ”delaktighet i samhällslivet”. Att exempelvis få ledsagning för att gå ut och handla kan alltså beviljas om det bidrar till att bryta social isolering, men inte för att inköp är nödvändiga för ett fungerande hushåll och ett fungerande familjeliv. Bakom detta regelverk ligger en förlegad bild av att målgruppen för ledsagning inte kan vara anställda, företagare, föräldrar, ansvariga för ett hushåll.

Liberalerna vill att Stockholms stad gör upp med den bilden och höjer ambitionsnivån. Vi vill därför genomföra ett försök med den så kallade Laholmsmodellen, där brukarna själva får välja hur mycket ledsagning de behöver och för vilket syfte.

Effekter för brukarna, efterfrågan och ekonomiska effekter måste studeras.

Ett annat problem rör strängare praxis. Brukarorganisationerna vittnar om att brukare som tidigare fått beviljad ledsagning nu får följeslagare inom hemtjänsten. Dessa två insatser är inte identiska och följeslagare kan inte ersätta ledsagare. Vi välkomnar att socialförvaltningen nu tydliggör att det rör sig om olika insatser. Det är viktigt att bevaka att detta förtydligande också får genomslag i stadsdelsnämndernas praxis.

Ett tredje problem rör stelbenta regler för ledsagares omkostnader. Vi välkomnar att det blir lättare att spara ledsagares omkostnader över en tremånadersperiod. Vi förstår dock inte varför sådana sparade pengar fortfarande bara ska få användas för evenemang som kostar upp till 300 kronor, och varför dyrare evenemang bara kan finansieras via särskild ansökan. Det är individen själv som utifrån sina intressen bör avgöra vilka evenemang hen vill gå på. Vi anser för övrigt att beloppsgränsen bör höjas från 300 till 400 kronor.

Avsikten med socialförvaltningens förslag är att göra förändringar i riktlinjerna som är kostnadsneutrala. I relation till förvaltningens förslag är Liberalernas förslag inte kostnadsneutrala, men de är förslag som vi finansierar i vår budget och som till en sammantaget låg kostnad ökar människors frihet i vardagen.